

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΚΘΕΣΗ Α ΛΥΚΕΙΟΥ 19/01/14

A. Ο συντάκτης του κείμενου θίγει το θέμα του αθλητισμού. Αρχικά, **διαπιστώνει** πως η ψυχαγωγία αποτελεί το πρώτο κίνητρο του, ενώ η προφύλαξη και η διατήρηση της υγείας αναφέρονται ως δεύτερο. Κατόπιν, **επισημαίνει** ότι η άθληση οφείλει να αποσκοπεί σε αυτούς τους δύο στόχους. Αφού καταγράψει τους σκοπούς της στις διάφορες μορφές της, **υπογραμμίζει** πως μπορεί να γίνει αντικείμενο προπαγάνδας για την εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων. Στη συνέχεια, **παρατηρεί** πως η πολιτικοποίηση συνδέθηκε με την εμπορευματοποίησή της. Τέλος, **εντοπίζει** τις αλλαγές που σημειώνονται στο χώρο του αθλητισμού, για να καταλήξει στο γεγονός ότι αυτές αποδεικνύουν τον εκφυλισμό του.

(97 λέξεις)

B1. Η αρχαία Ελλάδα θεωρείται κοιτίδα του αθλητικού ιδεώδους, δηλαδή του σεβασμού προς τον άνθρωπο, του κάλλους, της άμιλλας και της ειρηνικής ζωής. Σε διάφορα μέρη της Ελλάδας διοργανώνονταν πανελλήνιοι αθλητικοί αγώνες. Σε αυτούς συμμετείχαν και αγωνίζονταν αθλητές από τις ελληνικές πόλεις. Έπαθλο για τους νικητές ήταν ο κότινος, δηλαδή ένα στεφάνι αγριελιάς και η δόξα που αποκτούσαν.

(58 λέξεις)

B2. Η πρώτη παράγραφος αναπτύσσεται με **αιτιολόγηση**. Πιο συγκεκριμένα, ο συγγραφέας εξηγεί γιατί το παιχνίδι θεωρείται βασική δραστηριότητα του ανθρώπου (γιατί...ψυχικά).

B3. Διαρθρωτικές Λέξεις

- Κατά συνέπεια: αποτέλεσμα
- Όμως: αντίθεση
- επιπλέον: προσθήκη
- Πρώτα-πρώτα: χρονική σχέση

B4. «Από τον μαζικό αθλητισμό και τον αθλητισμό χαμηλού ανταγωνισμού επιτυγχάνονται πράγματι οι δύο προαναφερθέντες στόχοι». Ο συγγραφέας επέλεξε **ενεργητική** σύνταξη, **γιατί** ήθελε να τονίσει το υποκείμενο, δηλαδή τους προαναφερθέντες στόχους.

B5. Συνώνυμα:

- *συνέπειες*= αποτελέσματα, επακόλουθα, παρεπόμενα
- *στοχεύει*= αποσκοπεί, αποβλέπει, στοχεύει
- *αναγκαίοι*= απαραίτητοι, επιτακτικοί
- *μεταβολές*= αλλαγές, μετατροπές
- *ευχέρεια*= άνεση, ευκολία

B6.

Προκείμενη Α: Ψυχαγωγία είναι η έκφραση συναισθημάτων.

Προκείμενη Β: **Με το παιχνίδι ο άνθρωπος εκφράζει συναισθήματα.**

Συμπέρασμα: Άρα, με το παιχνίδι ψυχαγωγείται ο άνθρωπος.

B7.

• Σήμερα θα γίνουν δύο πολύ ενδιαφέροντα **αγωνίσματα στίβου**, τα 100μ. και τα 400μ. ανδρών (*κυριολεκτική* σημασία).

• Με ισχυρή θέληση και πολύ κόπο διακρίθηκε **στο στίβο της ζωής** (*μεταφορική* σημασία).

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο= Ζητείται προσχεδιασμένος προφορικός λόγος
Απαραίτητη **η προσφώνηση** (Αγαπητοί καθηγητές, φίλοι συμμαθητές),
και **η αποφώνηση** (Ευχαριστώ για την προσοχή σας)

Πρόλογος

Λίγοι θα διαφωνούσαν με την διαπίστωση ότι ο αθλητισμός όχι μόνο προβάλλει ανθρωπιστικές αξίες αλλά και συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου. Όμως, η σύνδεσή του με ισχυρά οικονομικά συμφέροντα οδήγησε στη σταδιακή μετατροπή του σε εμπόρευμα και στην πλήρη επαγγελματοποίησή του, με αποτέλεσμα την εμφάνιση εκφυλιστικών φαινομένων στο χώρο του αθλητισμού.

Κύριο Μέρος**Δείγματα κρίσης του αθλητισμού**

• **Εμπορευματοποίηση αθλητισμού:** χρυσά μετάλλια, επαγγελματισμός, οικονομικές επιδιώξεις και σκοπιμότητες, εξαγορά και δωροδοκίες, προκατασκευασμένα αποτελέσματα, διαφημίσεις και χορηγίες. Σε πρώτη μοίρα έρχεται ο οικονομικός ανταγωνισμός, οι αθλητές γίνονται ανταλλάξιμες αξίες και οι ομάδες κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

• Πρόεδροι μεγάλων ομάδων έχουν αναμιχθεί σε απάτες και υπεξαιρέσεις, γεγονός που καταδεικνύει ότι **ο αθλητισμός σήμερα γίνεται ανταλλάξιμη αξία** και την τύχη του αναλαμβάνουν μηχανισμοί που δεν τους ενδιαφέρει το αθλητικό ιδεώδες αλλά τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα. Σε αρκετές περιπτώσεις οι Ολυμπιακοί αγώνες ανατίθενται σε χώρες με κριτήρια οικονομικά, όπως έγινε στην Ατλάντα.

• Στόχος σήμερα για τους περισσότερους αθλητές δεν είναι η συμμετοχή και η ευχαρίστηση, αλλά οι επιδόσεις, το ρεκόρ, η πρωτιά (πρωταθλητισμός). **Αυτό οδηγεί στον κακοήθη ανταγωνισμό**, στο φθόνο, στην οπαδοποίηση, στο φανατισμό, στη δημιουργία βίας και χουλιγκανισμού.

• **Το φίλαθλο πνεύμα δίνει τη θέση του στο φανατισμό.** Καθημερινές είναι οι ειδήσεις που αναφέρονται σε πράξεις βίας στους αθλητικούς χώρους, κυρίως από νεαρούς οπαδούς. Ο χουλιγκανισμός, φαινόμενο βαθύτατα κοινωνικό και δείγμα της περιθωριοποίησης ομάδων, καταλύει την αθλητική ιδέα.

• Συχνά χρησιμοποιούνται **αθέμιτα μέσα** (χρήση αναβολικών ουσιών) για να κατακτήσει κανείς τη νίκη και την πρωτιά. Καταστρέφεται η υγεία του αθλητή, αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του και καταστρατηγείται η άμιλλα.

- **Τα ΜΜΕ και οι εταιρίες «κατασκευάζουν» αθλητές-είδωλα**, που παρασύρουν τη νεολαία και την υποβαθμίζουν πνευματικά με πρότυπα αμφίβολης αξίας.

- Οι αθλητικοί αγώνες συνοδεύονται από την **πολυτέλεια, την τρυφή, τη χλιδή**. Οι λαμπερές τελετές και η έμφαση στο «θέαμα» αντικαθιστούν το μέτρο και την απλότητα.

- Σε πολλές χώρες χρησιμοποιείται ο αθλητισμός και **ως μέσο αποπροσανατολισμού ενός λαού από τα καθημερινά ζωτικά προβλήματα ή την αυθαιρεσία των αυταρχικών καθεστώτων**. Επίσης συχνά αποτελεί και μέσο πολιτικής προπαγάνδας για προβολή καθεστώτων ή άλλων πολιτικών επιδιώξεων. Παράδειγμα η Ολυμπιάδα του 1936 στο Βερολίνο, στην οποία το αθλητικό θαύμα της Γερμανίας προετοιμάστηκε σκόπιμα από το τρίτο Ράιχ, για ν' αποδειχθεί η δήθεν ανωτερότητα της γερμανικής φυλής.

Τρόποι αντιμετώπισης

Οικογένεια:

- Προβολή φίλαθλου πνεύματος και υγιών προτύπων από τους γονείς στα παιδιά. Προσωπικό παράδειγμα γονέων (άθληση).

- Διάλογος μεταξύ των μελών της οικογένειας για τη μετάδοση κατάλληλων αξιών, όπως το αθλητικό ιδεώδες.

- Αξιοποίηση κλίσεων και ενδιαφερόντων των παιδιών για συγκεκριμένα αθλήματα από νωρίς.

Σχολείο:

- Ανθρωπιστική παιδεία κι όχι χρησιμοθηρική γνώση.
- Μύηση στην Ολυμπιακή Ιδέα που στοχεύει στη ψυχοσωματική ανάπτυξη του ατόμου.
- Περισσότερες αθλητικές εκδηλώσεις, καλύτερη υποδομή και πιο σύγχρονες αθλητικές εγκαταστάσεις στα σχολεία.

ΜΜΕ:

- Ευρεία ενημέρωση ότι ο αθλητισμός είναι αναγκαίος. Να προβάλλουν και να επιδοκιμάζουν ενέργειες αθλητών που διακρίνονται για το ήθος τους και να καταδικάζουν την όποια αντιαθλητική συμπεριφορά.

- Με εκπαιδευτικά προγράμματα να ενισχύσουν την αθλητική παιδεία της νεολαίας και να διαφωτίσουν τον κόσμο για τις αξίες που αντιπροσωπεύει το αθλητικό πνεύμα.

- Να μη δραματοποιούν και να μην τονίζουν πράξεις βίας που ενισχύουν το φανατισμό και μετατρέπουν τους φιλάθλους σε οπαδούς.

Κράτος:

- Οι πολιτικοί ηγέτες να αναλάβουν το πολιτικό κόστος της εξυγίανσης του αθλητισμού, θεσπίζοντας κατάλληλους νόμους και εφαρμόζοντάς τους αμερόληπτα προς κάθε κατεύθυνση.

- Συνεργασία πολιτείας και αθλητών ώστε να βρεθεί τρόπος αποδέσμευσης του αθλητισμού από το στεγνό επαγγελματισμό και την αγοραπωλησία.

- Αυστηρές ποινές στους υπεύθυνους από τη δικαιοσύνη.

- Απαλλαγή του αθλητισμού από πολιτικές σκοπιμότητες και ποικίλους ανταγωνισμούς.
- Ανάπτυξη υλικοτεχνικής υποδομής και υποστήριξη αθλητικών εκδηλώσεων σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση.
- Επιβράβευση, με υλικά μέσα ή δημόσιες ανακοινώσεις, του ήθους κάποιων αθλητών, για να φυτρώσει ο σπόρος της αθλητικής ιδέας.

Αθλητές – Αθλητικοί παράγοντες:

- Οι αθλητές να αποτελέσουν υγιή πρότυπα για τη νεολαία, με τη συμπεριφορά τους μέσα και έξω από τους αθλητικούς χώρους.
 - Δεν πρέπει να είναι υποταγμένοι στο κέδρος ή να προκαλούν με τη στάση τους.
 - Είναι ανάγκη ν' αποβάλουν το στυγνό επαγγελματισμό και ν' αγωνίζονται υπεύθυνα και έντιμα. Σ' αυτή την κατεύθυνση, απαραίτητη είναι η συμβολή των συνδικαλιστικών τους οργάνων, τα οποία οφείλουν να τιμωρούν παραδειγματικά όσους αθλητές προβαίνουν σε αντιαθλητικές ενέργειες.
 - Πρέπει να εκλείψει ο παραγοντισμός.
 - Στο χώρο του αθλητισμού (και κυρίως του ποδοσφαίρου) να επικρατεί διαφάνεια. Οι εταιρίες διέπονται από κανόνες και οι κανόνες χρειάζονται να τηρούνται από αυτές.
 - Ο υγιής αθλητισμός θα διασωθεί με την προϋπόθεση ότι διοικείται από άξιους ανθρώπους, ανιδιοτελείς, υπεύθυνους. Ο αθλητισμός να περάσει στα χέρια των ειδικών, που σκοπό έχουν να προωθήσουν την ιδέα του αθλητισμού και όχι να τον βλέπουν ως μέσο οικονομικής ή πολιτικής αναβάθμισης. Στόχος τους πρέπει να είναι η εξάρθρωση των κυκλωμάτων εκείνων (στη διαιτησία κ.ά.), που υπονομεύουν την ισονομία στο χώρο του αθλητισμού.
 - Η αθλητική ηγεσία να τιμωρεί με αυστηρότατες ποινές κάθε νοσηρό φαινόμενο στο χώρο του αθλητισμού, π.χ. όσους χρηματίζονται, όσους κάνουν χρήση αναβολικών ουσιών κ.ά.

Επίλογος

Ο αθλητισμός είναι αναγκαίος σε μια εποχή καταναλωτική και αγχώδη, στην οποία κυριαρχεί ο καθιστικός τρόπος ζωής και η ανθυγιεινή διατροφή. Παράλληλα, επιβάλλεται να αποτελέσουν προτεραιότητα του κράτους αλλά και ευθύνη κάθε ανθρώπου η εξυγίανσή του και η καλλιέργεια των οικουμενικών αξιών που προβάλλει το αθλητικό ιδεώδες.